

Vizsgakérdések (Algebra4 Matematikus)

Minden tételpárban az *a*) jelű tételt kell bizonyítani. A könnyített tematikában, mellyel legfeljebb 4-et lehet szerezni, a 9, 10, 11, 19, 20, 21, 22 számú tételeket lehet kihagyni. Továbbá egy szabadon választott tételt mindenki kihagyhat a tematikából (azt a vizsgán előre meg kell mondani, hogy melyiket).

---

1. a) Testbővítések, fokszám tétel, egyszerű bővítések szerkezete.
b) A kategóriák és funktorok definíciója.

---

2. a) Egy p -karakterisztikájú test pontosan akkor tökéletes, ha a p -Frobenius bijektív.
b) Nakayama-lemma.

---

3. a) K -homomorfizmusok, kiterjesztési tétel $\text{Hom}_K(L(\alpha), M)$ -re, $\text{Hom}_K(K(\alpha), L)$ kapcsolata a minimálpolinom L -beli gyökeinek számával.
b) A természetes transzformáció definíciója.

---

4. a) Minden véges szeparábilis bővítés egyszerű. Véges testekre is.
b) Adjungált funktorpár definíciója.

---

5. a) Galois-bővítések ekvivalens jellemzései.
b) Centrális egyszerű algebrák definíciója.

---

6. a) Körosztási, ill. radikálbővítések Galois-csoportja.
b) A Jacobson-radikál ekvivalens jellemzései.

---

7. a) A Galois-elmélet főtétele.
b) Szorzat és koszorzat kategóriákban.

---

8. a) Véges testek jellemzése.
b) A Brauer csoport definíciója.

---

9. a) Algebrai lezárt létezése és egyértelműsége.
b) Prímideál definíciója, ideál radikálja.

---

10. a) A kvadratikus reciprocitási tétel.
b) Hilbert nullhelytetele.

---

11. a) Wedderburn tétele véges ferdetestekről.
b) A Zariski-topológia alaptulajdonságai.

---

12. a) Szerkesztési feladatok megoldhatóságának jellemzése a Galois csoporttal. Nevezetes szerkesztési problémák.
b) Keresztezett homomorfizmusok, első csoportkohomológia.

---

13. a) Egyenletek gyökjelekkel való megoldhatóságának ekvivalens jellemzése a Galois-csoporttal.
b) Wedderburn tétele végesdimenziós egyszerű algebrákról.

---

14. a) Algebrai egészek gyűrűt alkotnak.
b) Schur-lemma, Jacobson-féle sűrűségi tétel.

---

15. a) Polinomgyűrű maximális ideáljai, Hilbert nullhelytetele.
b) A Galois-elmélet főtétele.

-
16. a) A Jacobson-radikál ekvivalens jellemzései, Nakayama-lemma.
b) A kvadratikus reciprocitási tétel.
-
17. a) Schur-lemma, Jacobson-féle sűrűségi tétel.
b) Fokszámtétel testbővítésekre.
-
18. a) Wedderburn tétele végesdimenziós egyszerű algebrákról.
b) $\text{Hom}_K(L, M)$ definíciója.
-
19. a) Egy végesdimenziós algebra pontosan akkor centrális egyszerű, ha alkalmas véges bővítés fölött mátrixgyűrűvé válik.
b) Szerkeszthetőség feltétele.
-
20. a) n -edfokú centrális egyszerű D ferdetest hasad alkalmas n -edfokú bővítés fölött, mely részttest D -ben.
b) Egyenletek gyökjelekkel való megoldhatóságának ekvivalens jellemzése.
-
21. a) Centrális egyszerű algebrák tenzorszorzata, Brauer-ekvivalencia, Brauer-csoport.
b) Körosztási bővítés Galois-csoportja.
-
22. a) Centrális egyszerű algebrák osztályozása keresztezett homomorfizmusokkal.
b) Egy elem n -edik gyökével vett bővítés Galois-csoportja, ha az alaptest tartalmazza az n -edik egységgyököket.
-